

Aphanius iberus

Supervisió de l'estat de conservació de la població del fartet a la llacuna de la Tancada

Supervisión del estado de conservación de la población del fartet en la laguna de la Tancada

El fartet

El fartet

Com és? El fartet (*Aphanius iberus*) és una de les espècies de vertebrats ibèrics en major perill d'extinció. És un peix de cos petit, que rarament supera els 5 cm de longitud total, sent les femelles més grans que els mascles. Les diferències entre mascles i femelles són molt aparents: els mascles presenten una coloració basada en franges verticals blavoses i platejades, així com dibuixos en les aletes, les femelles, per la seva banda, són generalment marró-verdoses, amb taques fosques distribuïdes de forma irregular pel cos, les aletes estan desproveïdes de disseny.

On viu? El trobem a zones poc profundes i d'aigües lentes en ambients molt diversos, com desembocadures de rius, llacunes litorals i tolls, salines i cossos d'aigües dolces, per la seva capacitat per tolerar àmplies variacions en la salinitat, la temperatura (de 10 a 32 °C) i el pH (de 6,5 a 7,5).

Què menja? És omnívor, l'alimentació es basa en petits invertebrats (larves d'insectes, crustacis ...) i matèria d'origen vegetal.

¿Cómo es? *El fartet (Aphanius iberus) es una de las especies de vertebrados ibéricos en mayor peligro de extinción. Es un pez de cuerpo pequeño, que raramente supera los 5 cm de longitud total, siendo las hembras de mayor tamaño que los machos. Las diferencias entre machos y hembras son muy aparentes: los machos presentan una coloración basada en franjas verticales azuladas y plateadas, así como dibujos en las aletas; las hembras, por su parte, son generalmente pardo-verdosas, con manchas oscuras distribuidas de forma irregular por el cuerpo; las aletas están desprovistas de diseño.*

¿Dónde vive? *Se le encuentra en zonas someras y de aguas lentas en ambientes muy diversos, como desembocaduras de ríos, lagunas litorales y charcas, salinas y cuerpos de aguas dulces, debido a su capacidad para tolerar amplias variaciones en la salinidad, la temperatura (de 10 a 32 °C) y el pH (de 6,5 a 7,5).*

¿Qué come? *Es omnívoro, su alimentación se basa en pequeños invertebrados (larvas de insectos, crustáceos...) y materia de origen vegetal.*

Cicle anual

Ciclo anual

Reproducció - Reproducción

(de maig a agost - *de mayo a agosto*)

Els mascles territorials desenvolupen un vistós seguici nupcial consistent en exhibicions laterals i moviments circulars al voltant de la femella. Si es troba predisposada, tots dos s'aproximen a un substrat adequat, generalment fulles fines de plantes aquàtiques, madeixes d'algues filamentosos, etc. on s'efectua la posta i fecundació.

Los machos territoriales desarrollan un vistoso cortejo nupcial consistente en exhibiciones laterales y movimientos circulares en torno a la hembra. Si se encuentra dispuesta, ambos se aproximan a un sustrato adecuado, generalmente hojas finas de plantas acuáticas, madejas de algas filamentosas, etc. donde se efectúa la puesta y fecundación.

Naixement - Nacimiento

El nombre total d'aquests petits ous per femella i temporada pot arribar fins a prop d'un miler, però de forma fraccionada (l'eclosió esdevé aproximadament als vuit dies de la posta).

El numero total de dichos huevecillos por hembra y temporada puede llegar hasta cerca de un millar, pero de forma fraccionada (la eclosión acontece aproximadamente a los ocho días de la puesta).

Creixement - Crecimiento

Al principi el creixement dels alevins és ràpid i la maduresa sexual precoç. Els exemplars es poden reproduir una mica abans de complir l'any de vida. Després de la fresa, es produeix una mortalitat alta en els adults.

Al principio el crecimiento de los alevines es rápido y la madurez sexual precoz. Los ejemplares se pueden reproducir un poco antes de cumplir el año de vida. Tras la fresa, se produce una mortalidad alta en los adultos.

Perills i amenaces

Peligros y amenazas

Entre les causes que incideixen negativament en la supervivència de l'espècie podem dir: la contaminació de les aigües per abocaments incontrolats i per residus urbans i agrícoles; destrucció o transformació del seu hàbitat; i el col·leccionisme, ja que va ser apreciada pels aquariòfils, encara que aquest interès ha disminuït enfront d'espècies tropicals més vistoses; i la competència amb la espècie invasora Gambusia (*Gambusia holbrooki*).

Espècies invasores depredadores

Cranc americà
Cangrejo americano

Gambusia

Perca americana

Especies invasoras depredadoras

*Entre las causas que inciden negativamente en la supervivencia de la especie podemos decir: la contaminación de las aguas por vertidos incontrolados y residuos urbanos y agrícolas; destrucción o transformación de su hábitat; y el coleccionismo, ya que fue apreciada por los acuariófilos, aunque ese interés ha disminuido frente a especies tropicales más vistosas; y la competencia con la especie invasora Gambusia (*Gambusia holbrooki*).*

La situació actual al Delta

La situación actual en el Delta

És un peix característic de la Península Ibèrica, estenent-se pel litoral mediterrani. En les dues últimes dècades, aquesta espècie ha patit una regressió dràstica en tota la seva àrea de distribució, sent els factors principals la destrucció i pèrdua dels hàbitats idonis per a l'espècie i la competència amb la *Gambusia*.

En l'actualitat al Delta hi ha una població de les poques que queden, aïllades, de tota aquesta antiga distribució del litoral mediterrani de la Península Ibèrica.

Distribució

Font / Fuente: www.fartet.org

Distribución

Es un pez característico de la Península Ibérica, extendiéndose por el litoral mediterráneo. En las dos últimas décadas, esta especie ha sufrido una regresión drástica en toda su área de distribución, siendo los factores principales de la misma la destrucción y pérdida de los hábitats idóneos para la especie y la competencia con la Gambusia.

En la actualidad en el Delta hay una población de las pocas que quedan, aisladas, de toda esta antigua distribución del litoral mediterráneo de la Península Ibérica.

Un dels objectius del Projecte Life DeltaLagoon és estudiar i protegir les poblacions del fartet al Delta de l'Ebre.

Cens de les poblacions al Delta

Censo de las poblaciones en el Delta

Especie	L ₁ (mm)	V
Agallia	54.0	
35		37
36		35
37		46
38		23
39		54
40		13
41		22
42		35
43		45

Estudi de la variabilitat de mides

Estudio de la variabilidad de medidas

Uno de los objetivos del Proyecto Life DeltaLagoon es estudiar y proteger las poblaciones de fartet en el Delta del Ebro.

Seguiment de l'aclimatació als nous espais

Seguimiento de la aclimatación a los nuevos espacios

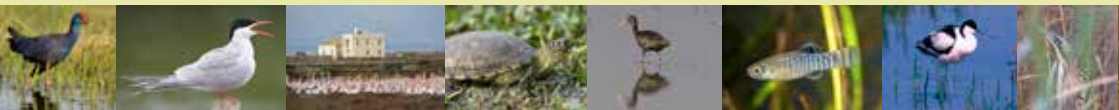

El Projecte Life DeltaLagoon

El Proyecto Life DeltaLagoon

El projecte **Life DeltaLagoon** té com a objectiu principal millorar l'estat ecològic de les llacunes de l'Alfacada i la Tancada, mitjançant la restauració de l'hàbitat i l'aplicació de mesures de gestió. Entre altres accions, s'aconseguirà millorar la connectivitat hidrològica, eliminar les infraestructures que hi interfereixen, i crear nous hàbitats de llacuna en els arrossars existents i en les instal·lacions d'aqüicultura abandonades.

Les accions d'aquest projecte són, fins al moment, les més importants que s'han dut a terme al Delta de l'Ebre per recuperar llacunes costaneres.

*El proyecto **Life DeltaLagoon** tiene como objetivo principal mejorar el estado ecológico de las lagunas de la Alfacada y la Tancada, mediante la restauración del hábitat y la aplicación de medidas de gestión. Entre otras acciones, se conseguirá mejorar la conectividad hidrológica, eliminar las infraestructuras que interfieren, y crear nuevos hábitats de laguna en los arrozales existentes y en las instalaciones de acuicultura abandonadas.*

Las acciones de este proyecto son, hasta el momento, las más importantes que se han llevado a cabo en el Delta del Ebro para recuperar lagunas costeras.

Entitats participants

Entidades participantes

Fundació
Catalunya - La Pedrera

www.lifedeltalagoon.eu